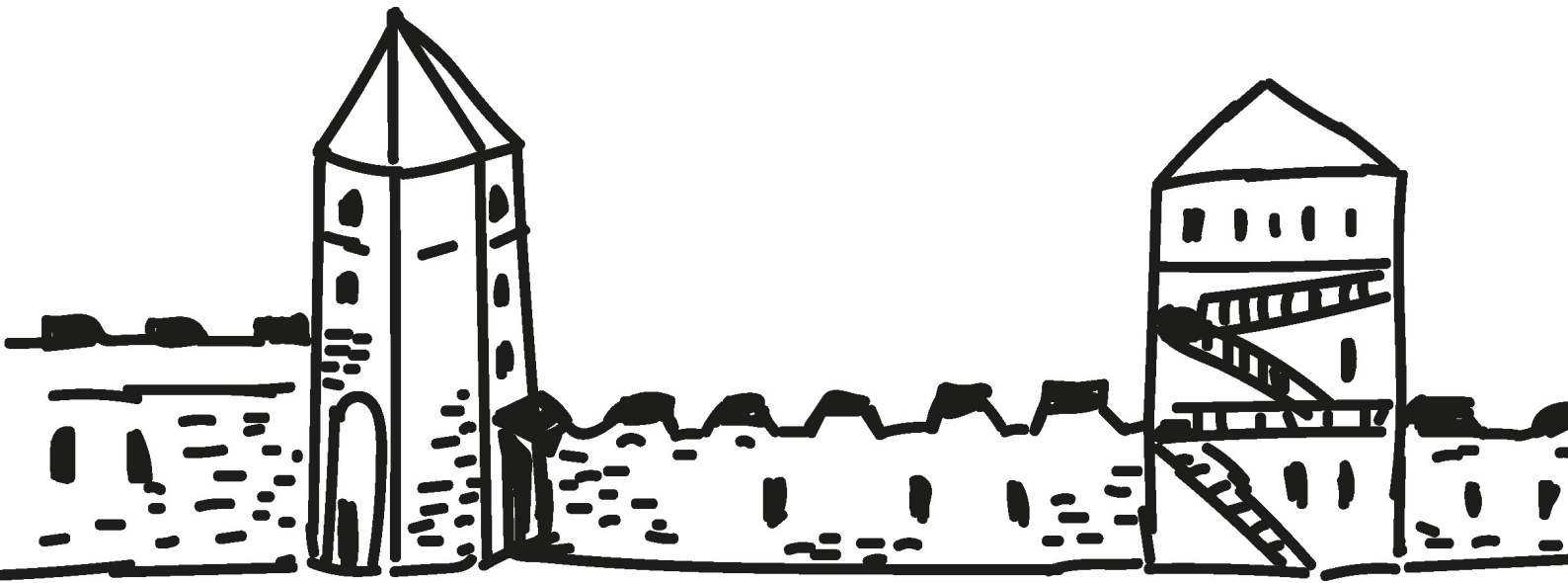

Bezpieczny gard

Wkół Lãbòrga je ùmòcniony mùr (zwóny téz pò kaszëbskù „gòrczowim mùrã”), zbùdowóny z mòcny gòticczi cegłë w **1363 roku**.

Krzëzacczi wójt Dietrich von Loupheim rządzy w tim czasie miastã „cwiardã rãkã”. Jegò ricerze wiedno są w pòszëkù do biòtcki. Lãbòrg je baro wòrtnym gardã i Krzëzacczi Zòkón ni mòże gò stracëc. Czejbë wòjska słëpszczégò ksãca Bògùsława V chcałë gò dobëc, ricerze bë mùszelë òbronic zómk, kòscót i mieszkańców.

Zbùdowóné òstałë téz òbronné wieze. W nich są mòle do pilowaniò (rozezdrzawné wieze) i do òbronë. Ricerze dzén w dzén trenérëją i szkòlã swòje ùmiejàtnoscë. Mieszkańcë mògã sã czëc bezpiecno.

Kùpcë baro rôd przëjéżdżają do Lãbòrga. Miasto baro chùtkò sã rozwijò. Je ju piãa, młin, spikrz, rënk. Lëdze są tuwò robòcy i pòmòcny. Mògã òdpòczãc w karczmie i pòtkac wiele wòznëch lëdzy: kòwòla, zélarza, mùrarka, bietnika, co robi becuzzi, dzerbarza, jaczi zajimò sã skórama. Kòzdi z nich òpòwiòdò czëkawé historie. W slédnym czasie wiele sã gòdò ò nieùdónym atakù na jich miasto!

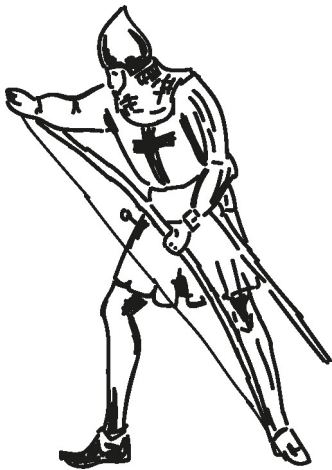
– Móm czëté, że to nié pòmòrczi ksążãta, a Pòlòsze chca wzac zemie krzëzòkóm – zaczął kòwòl Jónk.

– Atakòwelë wnet tidzén temù, a jész mòże nalezc strzéle w naji fòse – dodòł zélòrz Andrzej, chtëren prawie pił pszënicznë pitkù.

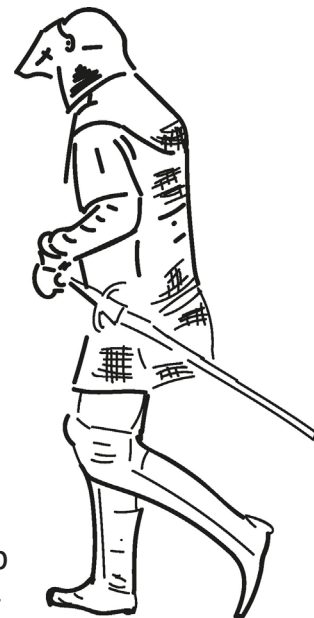
– Më bë wnet stracëlë miasto. Ùdało sã je òbronic dzãka òdwòdze jednégò ricerza. Jò bë z nim rôd wëpił sklónkã piwa i pòwyszowòł dzyrskòscë! – rzekł kòwòl.

– A co taczégò nadzwèkòwégò zrobił ten krëjamny bòhatéra? – zapitòł czekawi kùpc, chtëren przëjachòł do Lãbòrga hańdlowac fùtrama i skòrama.

– Niedrëszné wòjska zaatakòwałë òb noc. Naji ricerze nie spòdzéwelë sã tegò. Wikszosc z nich tak pò pròwdze spała! Chùtkò równak wstojelë, czedë ùczelë gwizd strzelów, co lecałë w jich stronã. Niejedny gòdają, że òbudzył jich „Òn”, krëjamny ricerz – prawif kòwòł.

– Cëganisz, Janie! Ten ricerz to Jakùb. Nòlepszi fãkòwnik westrzòd krzëzòków. Przëjachòł z Malbòrga, żebë szkòlëc jinsich. Chòdzył prawie pò mùrach i dozdrzòł jidącëch nieprzëjòcelów. Jakùb mò bëlny zdrok i je chùtci jak fiskawica. Pònëkòł do pierszi wieżë, wbiegł na nòwëszã rówiznã i zaczął strzelac. Nòprzòd z fãkù, a pòzni z kùszë. To òn je najim heroją. Jem gwës! – pòwiedzòł piekòrz Mark.

– To nie bët ricerz. Wszëtcë spelë! To bëta... białka! Jò jã widzàła! Nie strzelała z òbronny wieżë. Nie stojała téz na mùrach. Wlaza na wieżã kòscoła – do gòdci dołączëła białka karczmòrza.

– Ha ha ha! Białka? Jak bë miała weńc na wieżã kòscoła? W białczënëch ruchnach? To szpòrtë – wëszczërzòł sã kòwòł Jan.

– To nie sã szpòrtë. Jò miała jã widzóné. Më prawie wënëkelë z karczmë młòdégò młënarza. Miesądz bët wiòldzi jak bania. Jò wezdrzała w górã i jem widzàła, że strzële jaz gò zakrëłë. Zdrok jem przeniosała na kòscòł i zacząła sã mòdlëc ze strachù. Tedë jò jã dozdrza. Miała dłudżë rózwióne włosë i mańtel z kapùzã. Wierã sã mòdlëła przed Nòswiãtszim Sakramentã i z Bòzã mòcã abò pòmòcã aniołów wbiegła na górã wieżë. Ùzdrzała atakòwników, a pòzni strzelała z fãkù i niczegò sã nie bòjała. Na taczi òrt dobëła nad Pòlòchama!

– Ricerz, fãkòwnik i òdwòznò białka. Taczich mómë òbróńców. Ale chcemë so rzeknac, że jakbë nié mùrë i wieze, to drãgò bë bëło òbronic naje miasto! – skùńcił gòdkã zëlòrz Andrzej.

